

Notatka z pierwszego spotkania konsultacyjnego dot. oznaczenia i wygradzenia terenu Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie – 24.06.2019 r.

24.06.2019 r. w godz. 17.30 do 20.30 (spotkanie zostało przedłużone) w Muzeum Podgórze w Krakowie, odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne dot. oznaczenia i wygradzenia terenu Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie, w którym uczestniczyli przedstawiciele: Muzeum Krakowa – dyrektor Michał Niezabitowski, Zarządu Inwestycji Miejskich – Elwira Korszla, architekt Borysław Czarakczew, Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Paweł Jagło, Wydziału Skarbu Miasta – Michał Bachowski, Miejskiego Konserwatora Zabytków – Michał Szkoła oraz Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia – Marta Bzura. Spotkanie konsultacyjne zostało przeprowadzone przez moderatora zewnętrznego panią Martę Smagacz-Poziemską.

Plan spotkania:

1. Przedstawienie aktualnego projektu przyszłego Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow – architekt oraz przedstawiciel ZIM
2. Prezentacja stanu prawnego działek, obecnej sytuacji i harmonogramu egzekucji – Wydział Skarbu Miasta
3. Informacja o stanie prac nad umową pomiędzy MKiDN i Gminą Kraków - Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego
4. Omówienie wpisu do rejestru zabytków i jego konsekwencji – Miejskie Konserwator Zabytków
5. Dyskusja

Istotne kwestie poruszone w trakcie spotkania:

1. Została wyjaśniona kwestia różnicy między projektem budowlanym a projektem wykonawczym, którą przedstawił pracownik ZIM.
2. Została przedstawiona przez architekta B. Czarakczewa propozycja wygradzenia przyszłego Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow poprzez ustawienie elementów pionowych, stalowych o 180 cm wysokości w odległości 25 cm, natomiast przy wejściach na teren obozu 78 cm, wyliczono 9 wejść. W miejscach niebezpiecznych, od strony wodociągów oraz od strony prywatnych posesji zaproponowano, wygradzenie z siatki. Propozycja wygradzenia, jak i jego idea została przyjęta negatywnie przez mieszkańców.
3. Dyrektor Muzeum Krakowa, jak i pracownik ZIM wyjaśnili kwestię pomysłu wygradzenia, jako oznaczenia terenu istotnego historycznie, który nie powinien być

traktowany w sposób rekreacyjny. Propozycja nie została zaakceptowana przez mieszkańców, którzy sprzeciwiają się zmianie jego charakteru.

4. W trakcie prezentacji przez architekta oraz wyjaśnień dotyczących projektu przez pracownika ZIM potwierdzono, że nie powstanie kładka, obrysy baraków, pylony i stelle, które pierwotnie były proponowane przez Grupę Projektową GPP
5. Nie jest planowana wycinka drzew na terenie wpisanym do rejestru zabytków – kwestia była poruszana kilkakrotnie oraz wyjaśniana przez pracownika ZIM oraz architekta
6. Na terenie wpisanym do rejestru zabytków układ ścieżek i wejść nie ulegnie zmianie. Wynika to z zamiennego projektu budowlanego.
7. Przedstawiono także informację mieszkańcom, że forma wygrodenia Muzeum będzie podlegała dalszym konsultacjom, w wyniku których zostanie opracowany projekt wykonawczy. Podkreślono, że teren wpisany do rejestru zabytków musi zostać w sposób czytelny oznakowany ze wskazaniem na szczególną historię miejsca.
8. Pracownik ZIM oraz architekt zaprezentowali teren pod Park Miejski o wielkości ok. 1,7 ha (przy budynku Memoriału, od strony ul. Kamieńskiego), którego zagospodarowanie ma podlegać konsultacjom społecznym. Teren nie jest wpisany do Rejestru Zabytków.
9. Planowany teren Muzeum ma być ogólnodostępny dla mieszkańców. Planowane wygrodenie/ oznaczenie terenu ma umożliwić swobodny dostęp ludzi do terenu Muzeum.
10. Powstanie budynku Memoriału wiąże się z wycinką drzew pod budowę, jednakże będzie ona maksymalnie ograniczona. (Teren Memoriału, parkingu i planowanego Parku Miejskiego znajdują się poza terenem wpisanym do Rejestru Zabytków i poza przyszłym wygrodeniem terenu).
11. W 2018 r. została przeprowadzona inwentaryzacja drzew na obszarze planowanego budynku Memoriału oraz Parku Miejskiego.
12. Został przedstawiony stan prawny działek na terenie których ma funkcjonować Muzeum – Miejsce Pamięci KL Plaszow.
13. Obecnie terenem po obozie KL Plaszow opiekuje się Gmina Miejska Kraków.
14. Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow, nowa instytucja kultury, będzie opiekunem terenu po obozie koncentracyjnym Plaszow, jednak nie została ona jeszcze powołana. Gmina Miejska Kraków zgodnie z uchwałą kierunkową z 7 listopada 2018 r. ma utworzyć z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego nową instytucję kultury. Obecnie GMK jest na etapie uzgodnień statutu. Instytucja ma być wspólnie prowadzona przez Gminę Miejską Kraków i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

15. Dokładny koszt realizacji inwestycji będzie możliwy do określenia po wykonaniu i uzgodnieniu projektu wykonawczego oraz wykonaniu kosztorysu inwestorskiego. W dokumentacji wykonawczej zostaną szczegółowo określone elementy, które obecnie podlegają konsultacjom społecznym.
16. Przedstawiciel Miejskiego Konserwatora Zabytków omówił stan prawny związany z ochroną konserwatorską terenu przyszłego muzeum oraz podkreślił, że projekt wykonawczy dla terenu wpisanego do rejestru zabytków będzie wymagał uzyskania decyzji MKZ.
17. Poruszono temat utworzenia tzw. strefy buforowej obok domów sąsiadujących z terenem miejsca pamięci. W projekcie przyszłego Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow linia wygradzenia jest odsunięta od granicy wpisu do rejestru zabytków na odległość 1 m.

Propozycje, wnioski i uwagi mieszkańców:

1. Zaproponowano wygradzenie terenu za pomocą zieleni. Podkreślono znaczenie zieleni w tym miejscu, zgłoszono sprzeciw wobec interwencji w przestrzeni, które zmniejszyłyby ilość zieleni lub zmniejszyły dostępność do niej – argumentowano zmianami klimatycznymi i już widocznymi skutkami betonowania miasta.
2. Proponowano, by nie tworzyć ogrodzenia, w zamian oznaczenie terenu.
3. Przedstawiono pomysł, aby skupić się na wygradzeniu miejsc straceń, a nie całego terenu.
4. Zaproponowano odnowienie Szarego Domu, a resztę oddanie w opiekę Zarządu Zieleni Miejskiej.
5. Podniesiono zarzut, że Gmina Miejska Kraków chce zarobić na wzmożonym ruchu turystycznym, który wystąpi wraz z powstaniem inwestycji a który – jak argumentowała mieszkanka zgłaszająca zarzut - odbędzie się kosztem jakości życia mieszkańców.
6. Mieszkańcy obawiają się komercjalizacji miejsca i w konsekwencji ograniczenia dostępu do przestrzeni KL Plaszow.
7. Zaproponowano postawienie wiat z tablicami informacyjnymi, pokrytymi zielenią całoroczną.
8. Mieszkańcy zgodzili się co do kwestii, że jest to teren istotny pod względem historycznym, w związku z czym tzw. imprezy wieczorne nie powinny się tam odbywać. Jednakże niedopowiedziana została kwestia wyprowadzania zwierząt w obszarze planowanego Muzeum.

9. Zgłoszono pomysł, aby zamiast ogrodzenia podkreślić historię miejsca poprzez postawienie większej liczby tablic informacyjnych odnośnie historii miejsca.
10. Zgłoszono pomysł postawienia słupków z kodami QR i stworzenia aplikacji, dzięki którym zwiedzający mogliby dowiedzieć się więcej o historii miejsca.
11. Wystąpił też głos, że wygrodzienie terenu jest potrzebne, po to, aby ten teren został upamiętniony oraz by osoby tam przebywające zachowywały się z szacunkiem, a nie w sposób, jaki można obecnie tam spotkać (np. imprezy, wyprowadzanie psów).
12. Zgłoszono potrzebę ustawienia szerokiej panoramy dot. KL Płaszow przy tzw. placu apelowym.
13. Pojawiła się propozycja - z entuzjazmem przyjęta przez innych obecnych mieszkańców - aby gęsto posadzono drzewa - w szerokości co 1 m, jako sposób wygrodzienia terenu.
14. Pojawił się postulat stworzenia np. Parku pamięci.
15. Mieszkańcy przedstawili swoją chęć do dialogu i rozmowy.
16. Poproszono o umieszczenie dodatkowych informacji na temat projektu upamiętnienia na stronie internetowej wraz z prezentacjami.
17. Zaaapelowano o lepszą promocję konsultacji społecznych poza Internetem.
18. Zgłoszono potrzebę poznania osób ze Społecznej Rady - składu Rady oraz możliwości rozmowy z przedstawicielkami/przedstawicielami Rady oraz poszerzenie Rady Społecznej o mieszkańców.

Zgodnie z deklaracją Zarządu Inwestycji Miejskich projekt budowlany w wersji papierowej dostępny jest do wglądu od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 -15.30 w siedzibie jednostki przy ul. Reymonta 20 w Krakowie.